അമലം വിമലം: വാക്കും വിശുദ്ധിയും

ഫാ. ഡോ. കെ. എം. ജോർജ്

നല്ല ആരോഗ്യമുള്ള സുഭഗമായ ശരീരമുള്ള ആളുകളെ കാണാൻ എല്ലാവർക്കും ഇഷ്ടമാണ്. സിനിമയിലും സ്പോർട്ട്സിലും ഗെയിംസിലുമൊക്കെ അങ്ങനെയുള്ള വ്യക്തികളെ നാം താരപദവിയിലേക്കുയർത്തി ആരാധനയോടെ നോക്കുന്നു.

എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള വ്യക്തികളുടെ ശരീരം കീറിമുറിച്ച് അതിനുള്ളിലുള്ളതൊക്കെ കാണാൻ ആർക്കും പൊതുവെ ഇഷ്ടം കാണുകയില്ല. പോസ്റ്റ്മോർട്ടം നടത്തുന്ന ഫോറൻസിക് സർജന്മാരും മറ്റും ആമാശയവും കുടലുമെല്ലാം കീറി നോക്കാൻ നിർബന്ധിതരാണ്. സാധാരണക്കാരായ ആളുകൾക്ക് ആ കാഴ്ച കണ്ടാൽ അറപ്പും വെറുപ്പുമുണ്ടാകും. നാമെത്ര ആരാധിക്കുന്ന താരത്തിന്റെ സുന്ദരമായ ശരീരമാണെങ്കിലും അതാണവസ്ഥ.

സ്രഷ്ടാവ് കാരുണ്യപൂർവ്വം അങ്ങനെയുള്ള സംഗതികളെയെല്ലാം വളരെ മിനുസമുള്ളതും മൃദുലവുമായ ഒരു തോൽസഞ്ചിക്ക് അകത്താക്കിയാണ് നമ്മെയെല്ലാം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ സഞ്ചിയുടെ പുറത്ത് നാം പൗഡറിടുകയും പെർഫ്യൂമടിക്കുകയും ചായം തേക്കുകയും സ്വർണ്ണവും രത്നവും പട്ടുവസ്ത്രങ്ങളും അണിയുകയും ചെയ്യുന്നു.

നമ്മുടെ ചർമ്മാവരണം ഒരു മറപോലെയാണ്, അകത്തുള്ളതിനെയൊന്നും അത് തുറന്നു കാണിക്കുന്നില്ല. ആ തൊലിയെങ്ങാനും ഒന്നു പൊട്ടിയാൽ നമുക്ക് ആധിയാണ്. ആ വിടവിലൂടെ അകത്തുള്ളതൊക്കെ പുറത്തു ചാടുമെന്നും നാം ചിതറിപ്പോകുമെന്നുമാണ് നമ്മുടെ അബോധമനസ്സിന്റെ ഭയം. അതുകൊണ്ട് ആ തൊലിമറയിൽ വിടവും വിള്ളലും ഉണ്ടാകാതെ ഭദ്രമായി നാം സൂക്ഷിക്കുന്നു.

ഇതിൽ നിന്നാണ് നാം പരസ്പരം കുത്തി മുറിവേൽപ്പിക്കരുത് എന്ന സാർവ്വജനീനമായ ധാർമ്മിക തത്വം ഉണ്ടായത്. അമ്പാണെങ്കിലും വാളാണെങ്കിലും തോക്കാണെങ്കിലും അതുപയോഗിച്ച് അപരന്റെ ശരീരത്തെ കുത്തിക്കീറരുത്. എല്ലാ അക്രമവും മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെ സുഭദ്രതയെ തകർത്ത് മനുഷ്യനെ കൊല്ലുന്നു.

ആധുനിക വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ അന്വേഷണം കഴിയുന്നിടത്തോളം എങ്ങനെ ശരീരം കീറാതെയും മുറിക്കാതെയും രോഗചികിത്സ നടത്താമെന്നതാണ് (Non-invasive procedures). ശരീരത്തിലെ തൊലി പൊട്ടിക്കാതെ, പലതരം സ്കാനിങ്ങും ലേസർ, ഗാമാ രശ്മികൾ തുടങ്ങിയവയും ഉപയോഗിച്ച്, ആന്തരാവയവങ്ങളിലും തലച്ചോറിലും ശസ്ത്രക്രിയ നടത്താനുള്ള ശ്രമങ്ങളാണ് അനതിക്രമ ശൈലിയിൽ നടക്കുന്നത്. എന്തിനാണ് ഇത്തരം വിദ്യകൾ അന്വേഷിക്കുന്നത് എന്നു ചോദിച്ചാൽ, അതിന്റെ മെഡിക്കൽ പ്രയോജനങ്ങളോടൊപ്പം, വൈദ്യശാസ്ത്രം മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെ അഖണ്ഡതയെയും സുഭദ്രതയെയും ആദരിക്കുന്നു എന്നു വേണമെങ്കിൽ പറയാം. ചുരുക്കത്തിൽ അക്രമരഹിതവും ആദരപൂർവ്വവുമായ ഒരു ചികിത്സാ സമ്പ്രദായമാണ് ഉത്തമം.

ഇപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾക്ക് മനുഷ്യബന്ധങ്ങളിലും സമൂഹത്തിന്റെ സുസ്ഥിതിയിലും വളരെ പ്രസക്തിയുണ്ട്. എന്റെ അയൽക്കാരനും ഞാനും തമ്മിൽ തെളിഞ്ഞ സൗഹൃദബന്ധമാണെങ്കിൽ, അയാളുടെ പറമ്പിലെ മരങ്ങളിൽനിന്ന് കൊഴിയുന്ന ഇലകൾ എന്റെ മുറ്റത്തു പറന്നു വീണാലോ, അതിരിൽ നിൽക്കുന്ന തെങ്ങിലെ തേങ്ങ എന്റെ പുരപ്പുറത്തു വീണാലോ ഒരിക്കലും അത് വഴക്കിലേക്ക് നയിക്കയില്ല. പരസ്പര സ്നേഹവും വിശ്വാസവും നല്ല അയൽബന്ധം കാത്തുസൂക്ഷിക്കാനുള്ള താൽപര്യവും രണ്ടുപേർക്കുമുള്ളതുകൊണ്ട് ഇത്തരം കൊച്ചു കാര്യങ്ങളെ അവർ എളുപ്പം പരിഹരിക്കും. തിരിച്ച് ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ശത്രുതയിലാണെങ്കിൽ, അയാളുടെ മുറ്റത്തെ പനിനീർച്ചെടിയിലെ പൂവിന്റെ ഒരിതൾ എന്റെ മുറ്റത്തു വീണാൽ മതി, അസഭ്യവർഷവും പ്രതികാരനടപടികളും ഉടൻ തുടങ്ങും. വാക്ശരങ്ങൾ മാത്രമല്ല, പഴയ ഗ്രാമീണശൈലിയിൽ വെട്ടുകത്തിയും കോടാലിയുമൊക്കെ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യും. കൊലപാതകം വരെ സംഭവിക്കാം. ഇരുകൂട്ടരുടെയും കുടുംബമോ കൂട്ടുകാരോ ഒക്കെ പക്ഷം ചേർന്നാൽ അത് നാടിന്റെ ശാപമായി മാറും.

രണ്ടു സ്നേഹിതന്മാർ തമ്മിൽ എപ്പോഴെങ്കിലും പിണങ്ങിയാൽ, അതുവരെ മാന്യതയുടെ ചർമ്മാവരണത്തിൽ മറച്ചുവച്ചിരുന്ന അഴുക്കുകളെല്ലാം പുറത്തെടുക്കാം. നാടുനീളെ ഇത്തരം വിഴുപ്പലക്ക് രണ്ടു കൂട്ടരും നടത്തും. ഒരേ അമ്മയിൽ നിന്ന് ജനിച്ച "സഹ-ഉദരന്മാരാ"ണെങ്കിൽ പറയുകയും വേണ്ട. അന്യന്മാർ തമ്മിലുള്ള വൈരാഗ്യത്തെക്കാൾ കടുകട്ടിയാണ് സഹോദരന്മാർ തമ്മിൽ പിണങ്ങിയാൽ. വായിൽ വരുന്നതും ഭാവനയിൽ വിരിയുന്നതുമെല്ലാം പറയും. സത്യമോ അസത്യമോ എന്ന ഭേദമില്ല. സത്യാനന്തരം (post-truth) എന്ന വിശേഷണവും നൽകാം.

ഇപ്പോൾ ഭൂഖണ്ഡങ്ങൾക്കപ്പുറത്ത് നിന്ന് സോഷ്യൽ മീഡിയയിലൂടെ വിഴുപ്പലക്ക് നടത്തുന്നവരുണ്ട് ധാരാളം. ഇതൊന്നും മാഞ്ഞുപോകുന്നില്ല. ദൈവത്തിന്റെ സന്നിധിയിൽ സർവ്വവും രേഖപ്പെടുന്ന മഹാഗ്രന്ഥത്തെക്കുറിച്ച് കുട്ടികളോട് പറഞ്ഞ് മാതാപിതാക്കളും സണ്ടേസ്കൂൾ അദ്ധ്യാപകരും പണ്ട് പേടിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. എല്ലാം ദൈവം കാണും, ഓരോ വാക്കും രേഖപ്പെടുത്തും എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞത് അതീവ വിസ്മയത്തോടെയും ഭയത്തോടെയുമാണ് കേട്ടിരുന്നത്. ഇതിപ്പോൾ ദൈവമല്ല, മനുഷ്യന്റെ തന്നെ ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ അത് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. സാറ്റലൈറ്റ് കണ്ണുകളും സിസി ക്യാമറയും സ്മാർട്ട്ഫോണുമൊക്കെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നത് നാം

മായിച്ചാലും മാഞ്ഞുപോവുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് തൽക്കാലത്തെ ആവേശത്തിലും അറിവില്ലായ്മയിലും പറഞ്ഞുപോകുന്നതും ചെയ്തുകൂട്ടുന്നതുമായ സകലവും പിന്നീട് വെളിപ്പെടും. 'നിഗൂഢമായതെല്ലാം പുരപ്പുറത്ത് ഘോഷിക്കപ്പെടും' എന്നു സുവിശേഷത്തിൽ യേശുതമ്പുരാൻ പറയുന്നത് ഓർക്കാം.

ജീവിതവ്യവഹാരത്തിൽ പലരോടും നമുക്കു വിയോജിക്കേണ്ടി വരും. ചിലരെ ധാർമ്മിക തത്വങ്ങളുടെ പേരിൽ എതിർക്കേണ്ടി വരും. മറ്റു ചിലരെ പരസ്യമായി വിമർശിക്കേണ്ടി വരും. എല്ലായ്പ്പോഴും മിണ്ടാതിരിപ്പാൻ സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്തവും കടമകളും നമ്മെ അനുവദിക്കുകയില്ല. എങ്കിലും ശത്രുവിനെ കുറിച്ചാണെങ്കിലും ഉപയോഗിക്കുന്ന വാക്കുകൾ സഭ്യമായിരുന്നാൽ നല്ലതാണ്. എപ്പോഴെങ്കിലും അവരുമായി ഒത്തുതീർപ്പിലും അനുരഞ്ജനത്തിലും എത്തേണ്ടിവരുമെന്നും ഓർക്കാം.

സഭയിൽ പറയാൻ കൊള്ളാവുന്ന മാന്യമായ ഭാഷയ്ക്കാണ് സഭ്യമായ ഭാഷ എന്നു പറയുന്നത്. രാഷ്ട്ര വ്യവഹാരത്തിൽ 'പാർലമെന്ററി' എന്നു പറയുമല്ലോ. പാർലമെന്റ് 'ജനപ്രതിനിധികളുടെ സഭയാണ്.' അവിടെ പറയുന്നത് എല്ലാ ജനങ്ങളെയും – സ്വന്തം കക്ഷിക്കാരെയും മറുകക്ഷിക്കാരെയും – പൊതുവായി പരിഗണിച്ചു വേണം. ഇപ്പോൾ ഇലക്ഷൻ സമയമാണല്ലോ. എതിർ സ്ഥാനാർത്ഥിക്കെതിരായി അസഭ്യപ്രയോഗമോ, വ്യാജമായ ആരോപണങ്ങളോ നടത്തിയാൽ ഇലക്ഷൻ കമ്മീഷനും കോടതിക്കും ഇടപെടാം. ഇത് നിയമമായതുകൊണ്ട്, ഉള്ളിൽ തോന്നുന്നതല്ലാം വിളിച്ചു പറയാൻ ഒരു സ്ഥാനാർത്ഥിക്കോ, അയാളുടെ കക്ഷിക്കാർക്കോ തോന്നുകയില്ല. 'പ്രതിപക്ഷ ബഹുമാനം' എന്ന വാക്ക് രാഷ്ട്ര വ്യവഹാരത്തിലുണ്ട്.

ഈ നിയമാനുസൃത മാന്യതയെങ്കിലും (ധാർമ്മികാന്തസ്സ് ഇല്ലെങ്കിലും) മതവിശ്വാസികളിൽ കണ്ടാൽ നന്നായിരുന്നു. നാം ജീവിതത്തിൽ ആദരിക്കുന്ന ചില വ്യക്തികളുണ്ട്, ആദർശങ്ങളും ആശയങ്ങളുമുണ്ട്. ആ വ്യക്തികളൊക്കെ പൂർണ്ണരായതുകൊണ്ടല്ല, താരതമ്യേന അവരുടെ ചിന്തകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും സമൂഹനന്മയ്ക്ക് ഉതകുന്നതുകൊണ്ടാണ് ആദരം. ആശയങ്ങൾ ചിരസ്ഥായി ആയതുകൊണ്ടല്ല, നമുക്കറിയാവുന്ന തോതുകൾ വച്ച് നോക്കുമ്പോൾ താരതമ്യേന ജനക്ഷേമകരവും മനുഷ്യഭാവിക്ക് ഉതകുന്നതുമാണ് അത്തരം ആശയങ്ങളും ആദർശങ്ങളും എന്നു ബോധ്യമുള്ളതുകൊണ്ടാണ് അവയോട് ആഭിമുഖ്യം പുലർത്തുന്നത്. ഇവിടെ പൊതുനന്മയും സമൂഹത്തിന്റെ നല്ല ഭാവിയുമാണ് അളവുകോൽ. അവയെ വെറുതെ പിച്ചിച്ചീന്തരുത്.

എതിരഭിപ്രായം പുലർത്തുന്നവരോട് സംവദിക്കുന്നതിന് (ഒരുമിച്ചിരുന്ന് സംസാരിക്കുക) പകരം അവരുടെ ബാല്യം മുതലുള്ള ചരിത്രം പറഞ്ഞ് ആക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ, സമൂഹത്തിൽ അതുണ്ടാക്കുന്ന അനുരണനങ്ങൾ നമുക്കു കുറച്ചൊക്കെ സങ്കൽപ്പിക്കാം.

പൊതുസമ്മതമായ ധാരണകളാണ് സമൂഹ ഭദ്രതയുടെ പ്രബലമായ ഒരടിസ്ഥാനം. ഫുട്ബോൾ മത്സരത്തിൽ കളിക്കാൻ കോർട്ടിലിറങ്ങുന്ന രണ്ടു ടീമുകളും ആ കളിയുടെ നിയമങ്ങളെ അനുസരിക്കുമെന്ന് ധാരണയുണ്ട്. അവർ മുദ്രപ്പത്രത്തിൽ എഴുതി ഒപ്പിടുന്നില്ല. എങ്കിലും അലിഖിതമായ ധാരണ ധാരാളം മതി. ഇലക്ഷനു മത്സരിക്കുന്നവർ ജനവിധി അനുസരിക്കുമെന്ന് ധാരണയുണ്ട്. പക്ഷേ ശ്രീമാൻ ട്രമ്പിനെപ്പോലെ ജനവിധി വ്യക്തമായാലും അത് തെളിഞ്ഞ മനസ്സോടെ സ്വീകരിക്കാതെ അതുമിതും പുലമ്പുന്നത് ആ ധാരണയെയും അതു മൂലം സമൂഹ ഭദ്രതയെയും തകർക്കുകയാണ്. വ്യവഹാരത്തിനു കോടതിയിൽ പോകുന്ന ഇരുകൂട്ടരും അന്തിമ കോടതി വിധി അനുസരിച്ചുകൊള്ളാമെന്ന് ധാരണയുണ്ട്. അതിനു പകരം, നമുക്കനുകൂലമായതു മാത്രമേ സ്വീകരിക്കൂ എന്നു വന്നാൽ ധാരണ തകർന്നു. പിന്നെ അരാജകത്വമാണ്. അവിടെ ബലപ്രയോഗവും ഒരിക്കലും തീരാത്ത പകയുമാണ് സമൂഹത്തെ കാത്തിരിക്കുന്നത്. സാമൂഹിക ധാർമ്മികതയുടെ ജീർണ്ണതയ്ക്ക് നാം തുടക്കമിട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ, അത് സർവ്വനാശത്തിലേക്കു മാത്രമേ വഴിതുറക്കൂ. എഴുതപ്പെടാത്ത ധാരണകളാണ് വ്യക്തിബന്ധങ്ങളുടെയും സാമൂഹിക ഭദ്രതയുടെയും ആണിക്കല്ല്.

ഈ ലേഖനത്തിൽ തലക്കെട്ടിൽ ഉപയോഗിച്ച വാക്കുകൾ – അമലം, വിമലം – മിക്കവാറും എല്ലാവർക്കും ഇഷ്ടപ്പെട്ടവ ആയിരിക്കും എന്നു തോന്നുന്നു. കാരണം, പെൺകുഞ്ഞുങ്ങൾക്കു പേരുകൊടുക്കാൻ അവയെ നാം ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. കത്തോലിക്കാ സഭയിൽ വിശുദ്ധ കന്യകമറിയാമിനെയും മാതാവിന്റെ പേരിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളെയും വിശേഷിപ്പിക്കാൻ മലയാളത്തിൽ അവ ഉപയോഗിക്കുന്നു. എന്നാൽ ആ വാക്കുകളിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന 'മലം' ആർക്കും അത്ര ഇഷ്ടമായിരിക്കുകയില്ല. എങ്കിലും നാമെല്ലാം ശരീരത്തിൽ അത് ഓരോ അളവിൽ വഹിക്കുന്നുണ്ട്, "കൊണ്ടു നടക്കാം കണ്ടു നടക്കാൻ വയ്യ" എന്നു മലയാളത്തിൽ പറയാറുണ്ടല്ലോ. ദഹിച്ച ആഹാരത്തിന്റെ ഉച്ഛിഷ്ടമായി നാം വിസർജ്ജിക്കുന്ന വസ്തുവിനാണ് ഇപ്പോൾ ആ വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ശരീരത്തിലെ നവദ്വാരങ്ങളും വിസർജ്ജിക്കുന്നതെല്ലാം 'മലം' ആണ്. മലിനമായത്, അശുദ്ധമായത്, വർജ്യമായത് എന്ന അർത്ഥത്തിൽ, കൺപീള, ചെവിപ്പീ, മൂക്കിള, കഫം, വിയർപ്പ്, മൂത്രം, കൊഴിഞ്ഞ തലമുടി എന്നിവയെല്ലാം മലമാണ്. ജീവനുള്ള ശരീരത്തിൽ നിന്ന് വേർപെട്ടുകഴിയുമ്പോഴാണ് അവ ശരിക്കും മാലിന്യമാകുന്നത്. ശരീരത്തിനുള്ളിലായിരിക്കുമ്പോൾ, നാം അതിനോട് വെറുപ്പ് കാണിക്കാറില്ല. കാരണം അത് ചൈതന്യമുള്ള ശരീരത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്.

നമ്മുടെ ധാർമ്മിക വ്യവസ്ഥയിൽ ഇതിന് അർത്ഥമുണ്ട്. നല്ല ബന്ധങ്ങളുടെ ഇഴകൾ കൊണ്ട് നാം ഏകശരീരമായി കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെടുമ്പോൾ, നമുക്കു പരസ്പരം കുത്തിക്കീറാനും മാലിന്യം ചികയാനും താൽപ്പര്യമുണ്ടാവില്ല. പരസ്പരം വേർപെടുമ്പോഴാണ് അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ കണ്ടാൽ അത് രോഗലക്ഷണമാണെന്ന് തിരിച്ചറിയണം.

ഇംഗ്ലീഷിൽ scatology എന്നൊരു വാക്കുണ്ട്. മനുഷ്യവിസർജ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനമാണത്. വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിലും ബയോളജിയിലും മലം പരിശോധിച്ച് പലതരം ബാക്ടീരിയകളെയും രോഗങ്ങളെയും കണ്ടെത്താനാവും. എന്നാൽ സാഹിത്യത്തിലും സംഭാഷണത്തിലും വെറും തമാശകളിൽപ്പോലും എപ്പോഴും അമേധ്യം പ്രധാന വിഷയമാക്കുന്നവരുണ്ട്. അതിരുകവിഞ്ഞാൽ ഇതൊരു മനോരോഗലക്ഷണമാണ്. ശരീരത്തിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന മാലിന്യത്തെ തോണ്ടുക എന്നത് ചിലരുടെ ഇഷ്ടവിനോദമാണ്. അവരുടെ മാനസികാരോഗ്യനില സംശയാസ്പദമാണ് എന്നു വിചാരിക്കണം. യാതൊരു നിയന്ത്രണവുമില്ലാത്ത സോഷ്യൽ മീഡിയ ഇപ്പോൾ ഇത്തരക്കാർക്ക് തോണ്ടൽ വേദിയാണ്.

21–ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഇന്ത്യയിൽ സർക്കാരിന്റെ ഒരു പ്രധാന ജോലി ലക്ഷോപലക്ഷം മനുഷ്യർക്ക് ശുചിമുറികൾ പണിയുക എന്നതാണ്. പരസ്യമായി വിസർജ്ജനം നടത്തുന്നത് തടയാനാണ് സർക്കാരും സാമൂഹിക സംഘടനകളും ശ്രമിക്കുന്നത്. എന്നാൽ സോഷ്യൽ മീഡിയയെ മാലിന്യപ്രിയരായവർക്ക് പരസ്യമായി വെളിക്കിറങ്ങാനുള്ള പുറമ്പോക്ക് ഭൂമിപോലെയാണ് പലരും കാണുന്നത്.

ഭാഷയുടെ വിമലത തിരിച്ചെടുക്കണമെങ്കിൽ ഹൃദയത്തിന്റെ വിശുദ്ധിയും മനസ്സിന്റെ മാന്യതയും ആവശ്യമാണ്. ക്രിസ്തു പറഞ്ഞു: ‘മനുഷ്യന്റെ ഉള്ളിലേക്ക് പോകുന്നതല്ല അവനെ അശുദ്ധനാക്കുന്നത്, അവന്റെ വായിൽ നിന്ന് വരുന്നതത്രേ.’

വാക്ക് അഥവാ വചനം വിശുദ്ധമാണ്. സർഗ്ഗപ്രവണമാണ്. സ്രഷ്ടാവായ ദൈവത്തിന്റെ വചനം (Logos) ആയിട്ടാണ് യേശുക്രിസ്തുവിനെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത് എന്ന് നാം പഠിക്കുന്നു. മനുഷ്യരെ പൊതുവെ Logikoi അഥവാ സംസാരയുക്തി ശേഷിയുള്ളവർ എന്നും മറ്റെല്ലാ ജീവജാലങ്ങളെയും Alogoi അഥവാ സവിശേഷ യുക്തിശേഷി ഇല്ലാത്തവർ എന്നും ഗ്രീക്ക് ചിന്തകർ വിശേഷിപ്പിച്ചു. എല്ലാ മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും വചനത്തെ കാത്തുസൂക്ഷിക്കാൻ വാഗ്ജീവികളായ നമുക്ക് കടമയുണ്ട്.